

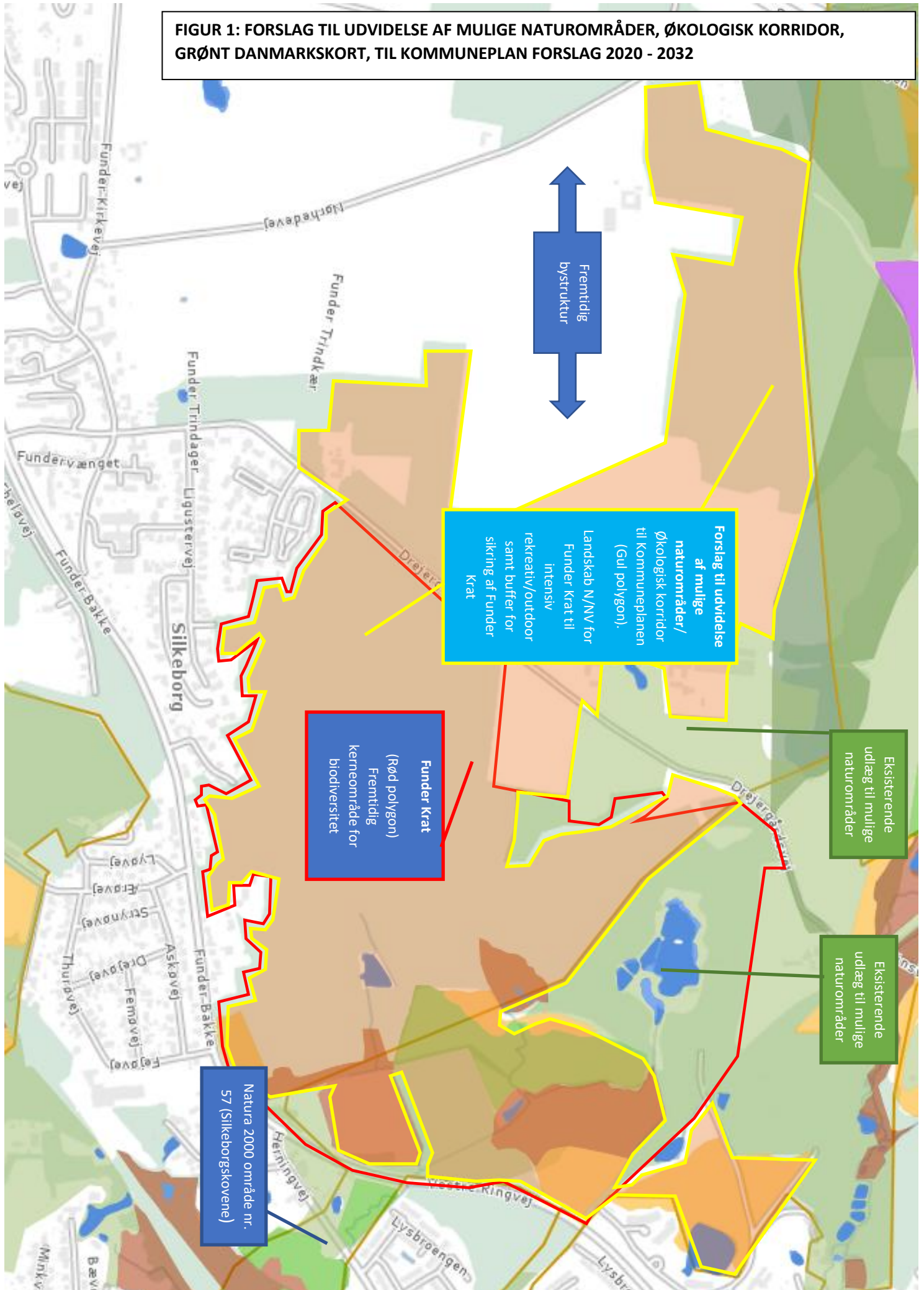

Forslag til Kommuneplan 2020 – 2032

Høringssvar fra Skøn på Silkeborg

1. TEMA: Natur - Sikring og udvidelse af naturgrundlaget for planområdet omkring Funder/Hvinningdal.

FIGUR 1: FORSLAG TIL UDVIDELSE AF MULIGE NATUROMRÅDER, ØKOLOGISK KORRIDOR, GRØNT DANMARKSKORT, TIL KOMMUNEPLAN FORSLAG 2020 - 2032

1. Sikring og udvidelse af naturgrundlaget for planområdet omkring Funder/Hvinningdal

Skøn på Silkeborg har set nærmere på det eneste stykke skov, der er udlagt som urørt skov i Silkeborg Kommune, nemlig Funder Krat. Det er et stykke skov, som i 2015 blev undersøgt af Orbicon og som kendetegnes ved en helt enestående biodiversitet. Silkeborg Kommune ejer 29 HA, men Funder Krat dækker et meget større område, hvor der bl.a. også dyrkes grantræer til pyntegrønt (som på sigt kan blive til ny natur og spredningsområde for områdets høje biodiversitet) og som i den anden ende rummer Errboes tidligere dambrug. Det gamle dambrug er nu udlagt som en helt fantastisk sø med et liv så rigt, men som ikke er undersøgt i Orbicon rapporten, da den alene har forholdt sig til kommunens andel.

I Kommuneplanforslaget står der om visionen for Naturen:

Vision: Naturen som drivkraft for udvikling

Naturen er fundamentet for Silkeborg Kommune, og en væsentlig drivkraft for udviklingen af kommunen som outdoorhovedstad. Vi værner om vores naturværdier, og sikrer, at de til stadighed forbedres, som grundlag for et mangfoldigt dyre- og planteliv. Vi tager hensyn til naturen, og bruger den til at understøtte bosætning og byudvikling.

Formuleringen kan ikke roses nok herfra!

Det er et stærkt signal, der understøtter verdensdagsordenen og de kriser, vi bl.a. skal løse igennem bæredygtig planlægning. Vi vil gerne hjælpe til med, at visionen kommer i hus, hvorfor vi tillader os at komme med disse høringssvar for naturens skyld. Der skal ske direkte "forbedringer" af naturen, hvis der skal leves til de enorme krav, som en genrejsning af vores biodiversitet kræver. Vi kan ikke tillade os blot at gøre mere af det samme – vi skal gå radikalt til værks, og det kommer også til at røkke ved nogle af de principper, der ellers er ved byudvikling.

Sammenfatning:

Funder Krat er et unikt naturområde med ekstrem høj biodiversitet og med potentialet til at blive endnu "vildere". Silkeborg kommune ejer en del af området, som i dag er udlagt som "urørt skov". Med udvidelsen af Funder området er Funder Krat truet af det rekreative slid og krav, der stilles til bynære grønne områder. Områdets status som urørt skov kan ændres, når som helst kommunen har lyst til at fælde skoven og plante nyt – eller sælge den til en ejer med andre interesser. Ved at udlægge det landskab der ligger NV for Funder Krat til ny lysåben natur og/eller skovrejsning, vil man få skabt en robust buffer til Funder Krat, som kan optage de ønsker, der er til outdooraktiviteter

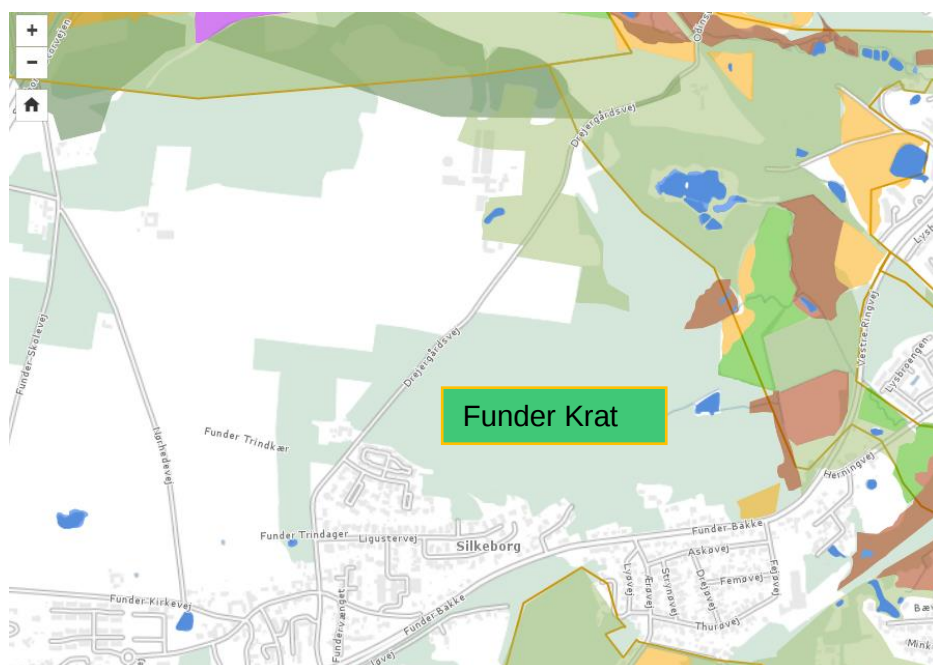
fra de nye byområder. Det foreslås, at området får status af økologisk korridor og fremtidigt muligt naturområde som en del af Det Grønne Danmarkskort (se Figur 1)

Det foreslås endvidere, at Silkeborg kommune med den ændrede arealstatus igangsætter en grøn udviklingsplan for området og igangsætter en fredning først og fremmest for det kommunalt ejede område – men samtidig lægger op til en samlet fredningsplan for hele Funder Krat, så den biodiversitet området har, kan sikres og gerne sprede sig så området bliver mere robust.

FUNDER KRAT

Det grønne Danmarkskort

Vi har set på forslaget til Grønt Danmarkskort for området ved Funder Krat op mod Funder samt langs Drejergårdsvej og op langs Kjellerupstien til Hvinningdal Skov (se Figur 2). Her vil vi gerne anerkende forslaget til positive skovrejsningsområder og nye grønne områder oppe ved Hvinningdal Skov og langs Kjellerupstien. Det er et virkelig fantastisk område, fordi det på en meget hensigtsmæssig måde giver plads til både planter, dyr og mennesker og danner en naturmosaik imellem de bebyggede områder i Hvinningdal og i Funder.

FIGUR 2: På udklippet tv. ses naturinteresserne for området omkring Funder Krat. Bemærk hvorledes udbredelsen af "Mulige naturområder" er begrænset til et lille område af de åbne landbrugslandskab NV for Funder Krat. En del af Funder Krat er indtegnet men hverken den "økologiske korridor" (brune linje) eller "Mulige naturområder" er med inde i selve det kommunalt ejede urørte stykke skov. Funder Krat indeholder så mange naturværdier at både korridoren og mulige naturområder/det grønne Danmarks kort bør omfatte hele "krattet".

Det har dog undret os, og gjort os nysgerrige på, hvorfor angivelsen af det Grønne Danmarkskort ikke omfatter hele Funder Krat. Det er virkelig et område, der bredt set illustrerer Silkeborgs DNA: Bebyggelser og værdifuld natur i samklang.

Ret beset er der ikke langt til bykernen, men naturområdet omfatter dele, som benyttes meget rekreativt, og dele som kun sjældent får besøg af mennesker, men som bidrager så flot til helheden. Silkeborg Kommune er fra naturens hånd blevet betænkt med en natur, som har betydning ud over kommunegrænsen, ja faktisk ud over landegrænsen. Vi har i arbejdsgruppen under Skøn på Silkeborg konstateret arter i Funder Krat, som ikke er omtalt i Orbicon rapporten, men som kun findes her og få andre steder i landet. Det er opfattelsen, at Silkeborg Kommune på baggrund af sin arv også skal yde sit til, hvad der er en verdensomspændende dagsorden. Det handler om biodiversitet og miljø.

Truslen mod Funder Krat

Funder Krat indeholder flere Bilag IV arter, rødlistede arter og fredede arter og en mosaik af naturtyper og gamle kulturspor og ikke mindst urørt skov.

Byudviklingen af Lysbro og Funder giver et stadigt stigende rekreativt tryk på området. Jo tættere byudviklingen kommer på kerneområdet – des større behov for rekreative muligheder, og dermed slid, bliver der. Da biodiversitetskrisen må siges at være reel, skal der handles nu for at skabe en robust buffer omkring "Kratets" kerneområde. Bl.a. er mange af de sjældne lav og mosser ekstremt følsomme for slid, ændring i pH, luftforurening mv. Pt. lider områdets mere kvælstoffølsomme arter af, at der dyrkes landbrug tæt op til skoven. Hverken landbrug eller tæt bebyggelse vil gavne tilstanden i kerneområdet. Ved at udlægge en større natur- og rekreativ buffer omkring Funder Krat kan der sættes kryds ved FN's Verdensmål nr. 6 – Sikring af rent vand, nr. 11 – Bæredygtige byer hvor der er plads og nærhed til robuste grønne områder, og ikke mindst Verdensmål nr. 15 – at standse tab af biodiversitet.

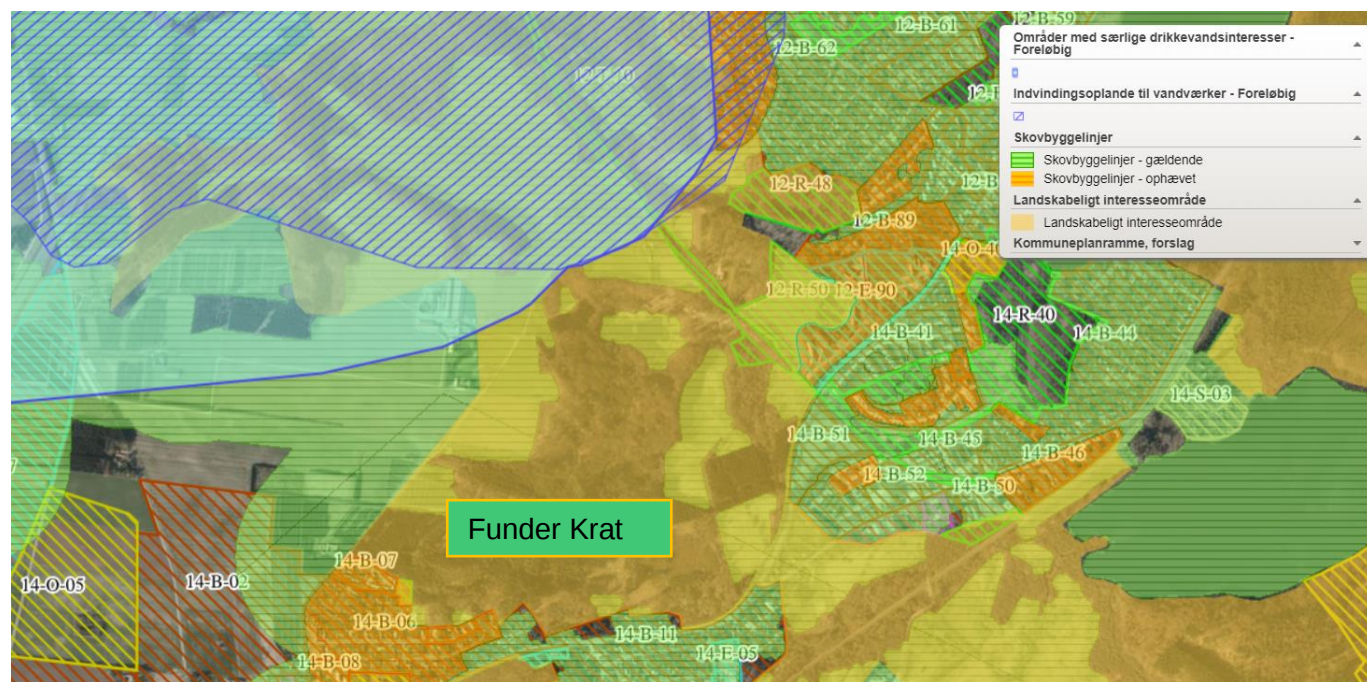
Forslag til sikring af biodiversiteten i Funder Krat.

Det viste kort i Figur 1) angiver forslag til en ny zonerings af området, således at den gule polygon tages med ind i Det grønne Danmarkskort/Fremtidig naturområder og Økologisk korridor.

Området er i forvejen i forskellig grad omfattet af 300 meter skovbyggelinje, Landskabeligt interesseområde, drikkevandsinteresser (se Figur 3) samt noget er udlagt som økologisk korridor og

muligt naturområde. Skal vi gøre alvor af FN's Verdensmål i Silkeborg kommunes planlægning, bør der trækkes nye streger som sigter på, at vi agerer ægte bæredygtigt.

Vi er bevidste om, at området i kraft af sin ualmindelige store landskabs- og naturværdi er et attraktivt område for investorer – men lige netop her bør der stoppes op for, at man uden rysten på hånden kan sige, at Silkeborg kommune tænker biodiversitet ind i byplanlægningen – ikke kun der

hvor det er nemt – men også der, hvor der virkelig er store naturinteresser på spil.

Tab af Biodiversitet – vores ansvar

Baggrunden for at vi skal handle og sikre robuste naturområder i større skala er, at vi som bekendt er nået et historisk lavpunkt i Danmark og EU hvad angår biodiversitet. 77 procent af naturtyperne og 60 procent af arterne under EU's Habitatsdirektiv er i ugunstig bevaringsstatus, mens der også ses tilbagegang blandt almindelige arter, der ellers ikke regnes for at være sjældne eller truede. (EEA, Europæiske Miljøagentur, 2019). Samtidig er vi midt i en Klimakrise.

En af de første forudsætninger for, at verden lykkes med at begrænse temperaturstigningerne er, at miljøet beskyttes, og at verdens skove ikke fældes i et tempo, hvor der alene i år til dato er forsvundet et skovareal svarende til 4.223.830 fodboldbaner på vores fælles planet. (Kilde: Artikel på [DR.DK](https://dr.dk) 22.08.2020). Hvis man læser artiklen på [DR.DK](https://dr.dk), vil man konstatere, at der forsvinder et areal svarende til 1 fodboldbane ca. hvert 5. sekund. Silkeborg er begunstiget af enestående, og i

FIGUR 3: På udklipet fra Kommuneplanen tv. ses 300 meter skovbyggelinje (bleggrøn buffersignatur) , landskabelige interesser (lysebrun signatur), samt drikkevandsinteresser (blå signaturer) og eksisterende samt forslag til ny planlægning i området. Her ses at området NV for Funder Krat, omkring Drejergårdsvej har alle tre interesser i forskellig udbredelse. Derfor understreger det incitamentet til at udlægge det foreslåede område som en del af det grønne Danmarkskort og friholde det for bebyggelse. Arealet bør overgå til lysåben natur og eller skovrejsning.

mange tilfælde sammenhængende naturområder. Det må være en af de helt store prioriteter at beskytte og udbygge netop det. Lad os være stolte af den enestående mulighed, som Silkeborg Kommune har for at kunne yde sit klimabidrag.

Derfor har vi bl.a. vedlagt dette forslag til det grønne Danmarkskort, hvor vi har vist, hvor naturen efter vores vurdering skal fortsætte med at være. Derudover vil vi gerne foreslå, at Silkeborg Kommune i sin planlægning virkelig sætter handling bag ønskerne om at fremme og bevare naturen.

Redskaberne til sikring af Funder Krat

Vi er udmærket klar over at Kommuneplanen ikke er fuldstændig bindende – men den sender nogle rammer og signaler ud, som er vigtige for fremtiden. For at vi kan sikre kerneområdet i Funder Krat – som er helt unikt - foreslår vi, at der ud over ændringerne i Kommuneplanen også igangsættes en grøn udviklingsplan, som skal sikre og udbygge naturvilkårene i området, samt at der igangsættes en fredning af kommunens ejerandele i området. I processen kan der åbnes for en proces for at inddrage flere grundejere i Funder Krat under samme fredning – eller simpelthen opkøb af områder i krattet.

I Naturbeskyttelseslovens §33 stk. 3 fremgår det, at en fredningssag kan rejses af enten miljø- og fødevareministeren, Kommunalbestyrelsen, eller Danmarks Naturfredningsforening. Her er der en oplagt mulighed for at frede et område, så man undgår, at uerstattelige naturområder og arter tabes i fremtiden.

At det ikke er helt utænkeligt, at en kommune går forrest, ses af Kolding Kommunes Marielundfredning (280 ha) – og måske hvis byrådet bliver enig, ser vi også en spændende lokal fredning ved Sinding Mosevej. Vi opfordrer Silkeborg kommune til at vise, omhu og vilje til at omfavne kommunens egen vision og FN's Verdensmål på specielt biodiversitetsområdet. Byudvikling er også naturudvikling – specielt i Silkeborg.